

Kaip informuoja Nacionalinis transplantacijos biuras prie Sveikatos apsaugos ministerijos, iki šių metų birželio Lietuvoje sutikimą po savo mirties tapti organų ir (ar) audinių donorais buvo išreiškę jau daugiau kaip 21 tūkstantis žmonių.

2318 gyventojų šią savo valią išsakė, sutikimą užpildę elektroniniu būdu. Iš 21 089 žmonių, pasiryžusių po mirties paaukoti savo organus ir (ar) audinius donorystei, net 65 proc. (13 683) – moterų ir 35 proc. (7806) – vyrų.

Labiausiai organų donorystės idėjai pritaria 18-30 metų jaunimas – šios amžiaus grupės gyventojai pasirašė 11 969 sutikimus. Svetimam skausmui neabejingi ir 31-40 metų žmonės – jie pasirašė 4942 sutikimus. 41-50 metų gyventojai – 2586 sutikimus, 51-60 metų – 1018 sutikimų. 61 - 81 metų amžiaus gyventojai organų donorystei pritaria mažiausiai – jie iš viso pasirašė 564 sutikimus.

Daugiausia pritariančiųjų organų donorystei – 7703 – gyvena Vilniaus apskrityje. Kauno apskrityje pritariančiųjų – daugiau kaip 3800, Šiaulių apskrityje – daugiau kaip 2100, Panevėžio apskrityje – daugiau kaip 1800, Klaipėdos apskrityje – daugiau kaip 1700. Marijampolės ir Alytaus apskričių gyventojai organų donorystei pritaria daugmaž vienodai – čia pasirašiusiųjų sutikimą yra daugiau kaip po 1100. Utenos apskrityje sutikimus yra pasirašę 650 žmonių, Telšių apskrityje – 527 žmonės, Tauragės apskrityje – 367 žmonės.

Iš visų sutikimą pasirašiusių gyventojų net 20 159 žmonės donorystei sutinka aukoti visus savo audinius ir (ar) organus, 930 žmonių – ne visus.

Dažniausiai atsisakoma dovanoti ragenas ir širdį. Kodėl? Iš pokalbių su žmonėmis per donorystės akcijas matyti: dažniausia atsisakymo priežastis – baimė, kad bus sudarkytas

velionio kūnas. Baiminamasi, kad, pavyzdžiui, transplantacijai bus išimta visa akis. Tačiau tokios baimės – visiškai nepagrįstos, nes transplantacijai imama ne visa akis, o tik rageną – skaidrus priekinės akies dalies dangalas, savo forma panašus į laikrodžio stikliuką. Į išimtos ragenos vietą įstatomas dirbtinis lęšiukas. Todėl mirusiojo išvaizda nesudarkoma. Kita priežastis, dėl kurios baiminamasi aukoti ragenas – religiniai įsitikinimai: bijoma, kad pomirtiniame gyvenime velionis nieko nematys ir pan. Tokiais atvejais galėtų talkinti kunigai, paaiškindami religines tiesas, kurios donorystei neprieštarauja.

Beje, pagal galiojančius įstatymus žmogus gali pasirašyti ir nesutikimą donorystei. Jo duomenys, taip pat kaip ir sutinkančiųjų tapti donorais, įvedami į duomenų bazę ir saugomi Žmogaus audinių ir organų donorų bei recipientų registre. Nesutikimą donorystei yra pasirašę 69 žmonės.

Pasirašiusiems sutikimą ir pageidaujantiems išsiunčiama donoro kortelė – simbolinis patvirtinimas, kad jos turėtojas savanoriškai ir neatlygintinai išreiškė valią po savo mirties dovanoti organus ir (ar) audinius transplantacijai.

Iki šiol mūsų šalyje registruoti trys potencialūs organų donorai, kurie, gyvi būdami, buvo išreiškę valią po mirties tapti organų donoru. Kitaip tariant, buvo pasirašę sutikimą donorystei ir turėjo donoro kortelę.

Paradoksalu, tačiau didžioji dauguma organų donorų sutikimo donorystei nebūna išreiškę, todėl po žmogaus mirties sprendimą priima jo artimieji. O jiems apsispręsti dažniausiai būna labai sudėtinga, pagrindinis varginantis klausimas – jie nežino, ko būtų norėjęs mirusysis. Todėl apie organų donorystę būtina pasikalbėti su artimaisiais – kad nutikus nelaimei, šis klausimas nekeltų papildomų rūpesčių.

Šiuo metu transplantacijos Lietuvoje laukia 450 žmonių, tačiau 96 iš jų – laikinai ne recipientai (t.y., dėl kokių nors medicininių priežasčių šiuo metu jiems transplantacijos nebūtų galima atlikti). Širdį reikia persodinti 36, inkstus – 189 recipientams. 142 žmonės laukia ragenos transplantacijos, 7 – plaučių persodinimo, 5 – širdies ir plaučių komplekso transplantacijos, 12 – kasos ir inksto komplekso transplantacijos, 59 recipientai laukia kepenų persodinimo.